
XXV-lecie Akademii Medycznej w Warszawie. List Towarzystwa Naukowego Płockiego do rektora prof. dr. med. Szczęsnego-Leszka Zgliczyńskiego.

Notatki Płockie 20/4-83, 36-37

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zony układ dynamiczny, podlegający ciągłym zmianom ilościowym i jakościowym. W emisji SO_2 stwierdzono kilkakrotnie przekroczenie dopuszczalnych norm stężenia dla terenów przemysłowych. Przekroczenia te występowały głównie w okresie jesienno-zimowym na skutek niekorzystnych zmian atmosferycznych. Szczególną uwagę podczas Sesji poświęcono wielopierścieniowym węglowodorom aromatycznym jako najbardziej niebezpiecznym składnikom emisji zakładów rafineryjno-petrochemicznych. Podkreślono, że przy ocenie ryzyka dla zdrowia ze strony zanieczyszczeń w każdym konkretnym przypadku należy uwzględniać możliwość synergistycznego działania poszczególnych składników a także innych niekorzystnych czynników środowiskowych. Problem ten był przedmiotem ożywionej dyskusji także z punktu widzenia określania najwyższych dopuszczalnych stężeń dwu lub więcej substancji występujących łącznie w środowisku.

W dyskusji zwrócono również uwagę na brak dostatecznie udokumentowanych badań dotyczących współzależności między szkodliwymi czynnikami środowiska na terenie Płocka a stanem zdrowia ludności. W związku z tym postulowano konieczność prowadzenia badań epidemiologicznych nad oceną sytuacji zdrowotnej i jej uwarunkowań u mieszkańców Płocka a w szczególności u pracowników MZRIp.

Zastanawiano się nad sposobami zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu emisji wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych poprzez odpowiednie zagospodarowanie rejonu i struktury upraw na obszarach znacznie większych od obecnie przewidywanych szerokością stref ochronnych. Odpowiednie zadziwienie, dzięki swojej właściwości „filtracyjnej” w stosunku do pyłów stanowiących nośniki wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, wydaje się być szczególnie przydatną formą roślinności w okolicy zakładu rafineryjno-pe-

trochemicznego. Powinno się również zaniechać w strefie zagrożonej uprawy roślin służących do bezpośredniego spożycia przez ludzi a więc zbóż, owoców, warzyw oraz roślin oleistych. Uprawa kultur rolniczych może być ewentualnie ograniczona do produkcji pasz dla zwierząt dysponujących, w odróżnieniu od organizmu ludzkiego, sprawnym systemem enzymatycznym rozkładającym wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne. Należy dodać, że stężenia 3,4-benzopirenu w powietrzu atmosferycznym wokół MZRIp są porównywalne ze stężeniami uzyskanymi tą samą metodą w wysokoprzemysłowionych dużych miastach Śląska, Zagłębia Dąbrowskiego czy Zagłębia Rury.

W obszernym wystąpieniu dr S. Dziewulskiego z Instytutu Kształtowania Środowiska dyskutant uzasadniał wybór dalszej rozbudowy miejskiej Płocka w kierunku południowo-wschodnim. Stanowisko to spotkało się z oceną krytyczną i jako alternatywę zaproponowano rozbudowę miasta w kierunku Włocławka.

Wśród zasługujących na uwagę ogólnych postulatów zgłoszono potrzebę stworzenia w kraju jednego organu koordynującego poczynania w zakresie ochrony środowiska. Jak dosadnie określili to profesor Juszkiewicz, sytuację obecną charakteryzuje niepowiązana ze sobą działalność wielu instytucji, które wywieściły sobie szyldy — „ochrona środowiska”, choć nie bardzo wiedzą na czym ma to polegać.

Podsumowując obrady profesor W. Rusiecki wysoko ocenił znaczenie Sesji płockiej. Wynika z niej potrzeba uczulenia służby zdrowia na zagadnienia skażenia środowiska w dużych ośrodkach przemysłowych.

Reasumując te uwagi można wyrazić przekonanie, że obrady Sesji płockiej przyczyniły się do wymiany poglądów i doświadczeń, które ukierunkują dalsze prace badawcze i poczynania nad ochroną środowiska na terenie Płocka.

XXV-lecie Akademii Medycznej w Warszawie

List Towarzystwa Naukowego Płockiego

do rektora prof. dr. med. Szczęsnego-Leszka Zgliczyńskiego

MAGNIFICENCJO!

Z okazji XXV-lecia Warszawskiej Akademii Medycznej prosimy przyjąć od Towarzystwa Naukowego Płockiego gorące pozdrowienia, gratulacje i życzenia dalszych sukcesów w służbie człowieka i nauki. Z wielką radością przyjęliśmy fakt zorganizowania w dniach 25—26 maja br. w Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych sesji naukowej pt. „Problemy ochrony środowiska”, upatrując w tym dalszy, jakże ważny krok w rozszerzającej się

i pogłębiającej współpracy Akademii Medycznej z naszym miastem.

Wierzymy, że zorganizowanie „Zespołu nauczania klinicznego”, o którym w zagajeniu sesji mówił Pan Rektor, doprowadzi w niedalekiej przyszłości do powstania w Płocku filii Akademii Medycznej, jak to się stało w 1967 roku ze sprawą studiów technicznych. Potrzebę realizacji tego zamierzenia uświadamiamy sobie wszyscy. Wpływa ona bowiem z wielu przesłanek, którym charakteru oczywiście trudno odmówić.

Fenomen industrializacji, zawierający procesy techniczne, ekonomiczne, społeczne i kulturowe, niesie z sobą cały skomplikowany zespół wzajemnych realizacji, jakie rodzą się między przemysłem a społeczeństwem. Za sprawą industrializacji zmienia się zarówno sposób produkcji, jak i samo społeczeństwo. Procesy te mają przede wszystkim wymiar ludzki manifestujący się lepszym życiem, możliwościami, rozwojem naukowego i kulturalnego, ale także bezpośrednim lub pośrednim zagrożeniem ludzkiego zdrowia. W związku z tym rodzi się już nie potrzeba, ale zadanie kształcenia coraz liczniejszej kadry lekarzy, farmaceutów, stomatologów, techników analityków, pielęgniarek z wyższym wykształceniem i innych specjalistów w zakresie społecznej służby zdrowia.

W miarę rozwoju przemysłowego, który będzie postępował nieustannie, będzie nieustannie rosła krzywa na zapotrzebowanie pracowników, będzie rosła krzywa wymogów doskonalenia czynnego personelu służby zdrowia. Istnieją realne możliwości sprostania tym wielkim potrzebom przez Warszawską Akademię Medyczną. Dotychczasowa, dwudziestopięcioletnia jej działalność gwarantuje realizację z pełnym sukcesem tego życiowego dla kraju zadania. Wszak Warszawska Akademia Medyczna stanowi w naszej ojczyźnie największy ośrodek kształcenia kadr medycznych, który w minionym 25-leciu opuściło z dyplomem 13.500 osób, w tym 9.000 lekarzy. Nie mniejszy jest wkład naukowy. Co piąty doktor medycyny i co trzeci doktor habilitowany w zakresie nauk medycznych w Polsce zdobyli swoje stopnie w Warszawskiej Akademii Medycznej. Ponad 700 tytułów prac naukowych i podręczników dla studentów, lekarzy i farmaceutów wydano w tym zasłużonym dla polskiej i mazowieckiej nauki ośrodku.

Płock oprócz jakże ważnych związków rzeczowych posiada również z Warszawską Akademią Medyczną związki personalne. Ma wiele do zawdzięczenia lekarzom. Rektorem Warszawskiej Akademii Medycznej był wybitny Płoczanin — prof. dr med. Marcin Kacprzak, honorowy obywatel m. Płocka, honorowy członek Towarzystwa Naukowego Płockiego, nestor polskiej medycyny społecznej, niestrudzony bojownik o podniesienie zdrowotności i higieny wsi, współtwórca Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), autor ponad 400 prac naukowych. Z najszlachetniejszym uporem realizował rzucone przez siebie wezwanie służby „ziemi z której pochodzę, ludziom wśród których wzros-

łem” (1936 r.). Jego imię nosi największy w tym regionie płocki szpital.

Towarzystwo Naukowe Płockie, pragnąc uczcić w sposób najgodniejszy pamięć wielkiego lekarza-społecznika postanowiło Uchwałą Zarządu z dnia 27 grudnia 1973 r. ufundować stypendium imienia rektora dr. med. Marcina Kacprzaka dla pochodzącego z województwa warszawskiego, najlepszego studenta III roku studiów na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie. Środki na stypendia Zarząd czerpie z nie pobieranych autorskich honorariów członków i przyjaciół Towarzystwa oraz wnoszonych przez nich darów.

Z miastem i Towarzystwem Naukowym Płockim związana jest pamięć wielkiego społecznika, pioniera tzw. społecznego ruchu naukowego IV ogniwa nauki polskiej — dr Aleksandra Macieszy, głównego twórcy Gimnazjum Polskiej Macierzy Szkolnej — obecnego Liceum im. Wł. Jagiełły, które ukończył w 1908 roku Marcin Kacprzak. Pełnił dr med. Aleksander Maciesza różne odpowiedzialne funkcje. Był burmistrzem i pierwszym prezydentem m. Płocka w odrodzonej Polsce (1918 r.), prezesem Towarzystwa Lekarskiego w latach 1926—1945 oraz autorem ok. 200 prac naukowych i artykułów. Przez 38 lat niestrudzenie przewodził ruchowi intelektualnemu Płocka i Mazowsza, ogniskując społeczne działanie w umiłowanym przez siebie Towarzystwie Naukowym Płockim.

Przykład i praca tych dwóch lekarzy złączonych miłością do ziemi ojczystej i służbą ludziom stanowią drogowskaz działania dla pokoleń inteligencji polskiej i płockiej. Wnieśli oni swój wkład do ogólnej skarbnicy wiedzy medycznej, który z takim powodzeniem pomnażają pracownicy i wychowankowie tego największego ośrodka dydaktyczno-naukowego w Polsce.

W wielkie święto XXV-lecia bliskiej naszemu sercu placówki, składamy hołd pracy dla dobra nauki i ludzkości dobrze zasłużonej dla Polski, Mazowsza i Płocka instytucji Akademii Medycznej w Warszawie.

Sekretarz
Towarzystwa Naukowego Płockiego
mgr Franciszek Dorobek

Prezes
Towarzystwa Naukowego Płockiego
dr inż. Jakub Chojnacki

Płock, dn. 28 maja 1975 r.